

Ítélet

Az ügy száma: [REDACTED]

A felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Fazekas Tamás ügyvéd, [REDACTED]

Az alperes:

[REDACTED] Rendőr-főkapitányság, [REDACTED]

Az alperes képviselője:

kamarai jogtanácsos, [REDACTED]

A per tárgya: személyiségi jog megsértése

Az elsőfokú bíróság: [REDACTED] Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 2 [REDACTED]

í t é l e t:

A [REDACTED] az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 80.000 (nyolcvanezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 80.000 (nyolcvanezer) forint fellebbezési eljárási illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

- [1] Az alperes hivatásos állományának tagjai csapaterős tevékenység keretében, 2018. december 13. napján hajnali 1 órakor, Budapest VII. kerületében, a Klauzál téren, bűnügyi jelzés alapján, igazoltatták a kutyáját sétáltató felperest, majd – tettenérés hiányában – parancsra előállították a [REDACTED] kerületi Rendőrkapitányságára. Ezt követően a felperest [REDACTED] bü. számú határozattal garázdaság büntettének megalapozott gyanúja miatt őrizetbe vették, majd a Budapesti Rendőr-főkapitányság Tímár utcai fogdájában gyanúsítottként kihallgatták és ujj- és tenyérnyomat, illetve DNS mintavételt foganatosítottak vele szemben. Az őrizetbevételt elrendelő határozattal szemben a felperes panasszal élt. A [REDACTED] Kerületi Ügyészség [REDACTED] számú határozatával helyt adott a panasznak és megállapította, hogy felperes gyanúsítotti jogállása megszűnt, mert nem állt rendelkezésre az alapos gyanút alátámasztó bizonyíték. A felperest 2018. december 14. napján 20 órakor helyezték szabadlábra személyi szabadságának 43 órát meghaladó korlátozását követően.
- [2] A felperes keresetében kérte kötelezni az alperest nyilvánosságra hozható magánlevélben történő bocsánatkérésre azért, mert a [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] Kerületi Rendőrkapitányságának beosztottjai 2018. december 13-án jogszabálysértő eljárásban előállították, gyanúsítottként kihallgatták és őrizetbe vették, ezzel megsértve emberi méltóságát, személyi szabadságát, és tisztességes eljáráshoz való jogát. Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alperest 1.000.000 forint sérelemdíj, valamint a perköltség megfizetésére. Hivatkozott az Alaptörvény II. cikk első mondatára, továbbá XXIV. cikkére, IV. cikk (1) bekezdésére, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (2) bekezdésére, 43. § b) pontjára, valamint az rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 33. § (1) bekezdésére, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 385. § (1) bekezdésére, 274. § (1) bekezdésére, illetve a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) 268. § (1) bekezdésére.
- [3] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte arra hivatkozva, hogy a felperessel szemben az alkalmazottai garázdaság büntettének megalapozott gyanúja miatt intézkedtek, amelynek során kirívó jogalkalmazási hibát nem vétettek, aránytalan és szükségtelen rendőri intézkedést nem alkalmaztak. Másodlagosan arra utalt, hogy a közigazgatási jogkörben okozott kártérítés feltételeinek fennállását [Ptk. 6:548. § (1) bekezdés] vizsgálni kell, valamint a sérelemdíj összege erősen eltúlzott mértékű.
- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fejezze ki sajnálkozását a felperes által nyilvánosságra hozható magánlevélben amiatt, hogy 2018. december 13. napján a felperest jogosulatlanul előállította, gyanúsítottként kihallgatta és őrizetbe vette, amivel megsértette a felperes emberi méltóságát és személyes szabadságát. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.000.000 forintot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 254.000 forint perköltséget. Megállapította, hogy 60.000 forint kereseti illetéket az állam visel az alperes illetékmentessége folytán.
- [5] Határozatában ismertette Magyarország Alaptörvénye II. cikkét, IV. cikk (1) és (2) bekezdését, a XXIV. cikkét; a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 33. § (1) bekezdését, a 33. § (2) és (3) bekezdését; a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény

(Be.) 385. § (1) és (2) bekezdését, a 274. § (2) és (3) bekezdését, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (1) és (2) bekezdését, 6:43. § b) pontját, a 2:51. § (1) bekezdés c) pontját és (2) bekezdését, a 2:52. § (1)-(3) bekezdését és a 6:548. § (1) bekezdését.

- [6] A közigazgatási jogkörben okozott kártérítés feltételeinek vizsgálata körében rögzítette, hogy az alperes a kifogásolt intézkedések során közhatalmat gyakorló szervként járt el. Megállapította azt is, hogy az intézkedéssel okozott, az őrizetbevétel megszüntetéséig fennálló nemvagyoni hátrányokat a felperes rendes jogorvoslással nem tudta elhárítani. Kifejtette, hogy mivel az alperes e vonatkozásban [Ptk. 6:548. § (1) bekezdés] konkrét védekezést nem terjesztett elő, nem nyilatkozott arra, hogy ez mennyiben és milyen okból mentesíti jelen esetben a felelősség alól, ezért az erre irányuló kérelmét nem találta megalapozottnak.
- [7] Megállapította, hogy az alperes nem tudta a perben bizonyítani, hogy a felperes előállításával, majd őrizetbe vételével a személyi szabadságának korlátozására jogszerű keretek között, megalapozott gyanú fennállása okán került sor. Hivatkozott arra, hogy a [redacted]. Kerületi Ügyészség [redacted] számon kibocsátott határozata is megállapította, hogy a gyanúsított kihallgatás időpontjában nem állt rendelkezésre olyan bizonyíték, amely a felperessel szembeni megalapozott gyanút alátámasztotta volna. Értékelte továbbá ebben a körben, hogy a felperes alapos gyanút megalapozó cselekményét nem rögzítette a helyszínen felszerelt térfényképező kamera, másfelől az intézkedést fogantató rendőrök nem emlékeztek arra, hogy milyen cselekmény alapján kellett előállítaniuk a felperest, mert csapaterős tevékenység körében rádióon kapott parancs alapján jártak el. Kifejtette, hogy mivel a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok, valamint a tanúvallomások nem támasztották alá az alperesi intézkedés jogszerűségét, ezért a felperessel szemben alaptalanul fogantató rendőri intézkedést és fosztották meg személyi szabadságától. Erre tekintettel megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes személyi szabadságát, ezzel együtt az emberi méltóságát, ezért a jogsértés tényén alapuló elégtételadásra vonatkozó kereseti kérelemnek helyt adott a felperes által kért módon.
- [8] Alaptalannak találta ugyanakkor a keresetet a tisztességes eljáráshoz fűződő jog tekintetében, mert bár ezen jog alkotmányos alapjog, nem tekinthető egyúttal az emberi mivoltból fakadó személyiségi jognak is. Ezért a Ptk. szerinti személyiségi jog megsértésén alapuló szankciók a tisztességtelen eljáráshoz fűződő jog megsértése miatt nem alkalmazhatók, ezen jogsértés esetén kártérítés megfizetésére kötelezés kérhető a jogellenesen okozott vagyoni károk vonatkozásában.
- [9] A sérelemdíj vonatkozásában megállapította, hogy a felperest a perbeli eseménnyel összefüggésben életminőségében hátrány érte, a személyi szabadságtól való jogellenes megfosztás olyan lelki állapotot eredményez köztudomásúlag, amely nem vagyoni hátrányt jelent a sérelmet szenvedett személy oldalán, ezért ezen az alapon sérelemdíj illeti meg. A felperes által kért egymillió forint sérelemdíjat nem találta eltúlzottnak. Annak összegszerűsége körében figyelembe vette a jogsértés súlyát, azt, hogy a felperes személyi szabadságát vontta el jogalap nélkül, súlyosan felróható módon az alperes, közel két nap időtartamban. Az intézkedéssel a felperes indokolatlanul rendkívül méltatlan helyzetbe került, emberi méltósága súlyosan sérült. Kifejtette, hogy a felperesnek nem kellett további, a köztudomásút meghaladó sérelmeket bizonyítania és hiteltérdemlőnek fogadta el azt is, hogy munkájában is hátrányok érték az alperesi intézkedések miatt. Nyomatékosan vette figyelembe a sérelemdíj visszatartó hatását és magánjogi büntető

funkcióját, utalva arra, hogy nyomós magán-, illetve közérdek fűződik a személyi szabadságot súlyosan sértő rendőri intézkedések kiküszöböléséhez.

- [10] A perköltség viseléséről a Pp. 83. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján határozott. Az alperes személyes illetékmentességére tekintettel akként rendelkezett a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján, hogy a kereseti illeték az állam terhén marad.
- [11] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását, elsődlegesen a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását, másodlagosan a sérelemdíj összegének fele részre való csökkentését kérte. Kifejtette az Alkotmánybíróság 8/1990. (IV. 23.) AB határozatára hivatkozva, hogy a perbeli esetben a felperes az emberi méltóság sérelmén túlmenően ugyanazon magatartáshoz kapcsolódóan más személyiségi jogok, így a személyi szabadsághoz, valamint a tisztességes eljáráshoz való jog megsértése sérelmét is állította, ami kizárja az emberi méltóság megsértése miatti személyiségi jogvédelmet. Álláspontja szerint az emberi méltóság, mint általános személyiségi jog csak külön nevesített személyiségi jog hiányában hívható fel, annak megsértését csak akkor lehet megállapítani, ha egyéb, nevesített alapjogok nem alkalmazhatóak. Előadta, hogy intézkedései a törvényekben meghatározott módon kerültek lefolytatásra, annak kereteit nem lépte túl, az jogszerű volt. Az eljárás során kirívóan súlyos jogszabályértelmezési, jogalkalmazási tévedést, hibát nem ejtett. A sérelemdíj összege vonatkozásában azt adta elő, hogy annak megítélt összege nem áll arányban a vélelmezetten elszenvedett sérelem nagyságával. A BDT2018.3821. eseti döntése alapján önmagában a személyiségi jogsértés ténye nem vonja maga után a sérelemdíj iránti igény megalapozottságát. Hivatkozott a BDT2017.3657. eseti döntésében foglaltakra is, miszerint a sérelemdíj funkciója a személyiségi jogok megsértésével okozott nemvagyoni sérelmek kompenzálása. Álláspontja szerint adott esetben nem alkalmazható az elsőfokú bíróság által alkalmazott mértékű sérelemdíj, mert annak a magánjogi kompenzációs funkciója nem áll fenn, nincs a felperes oldalán ilyen mértékű bizonyított és kompenzálendő hátrány.
- [12] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az alperes fellebbezésének elutasítását, az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, másodfokú peröltségét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján 80.000 + áfa összegben számította fel. Megítélése szerint egyetlen alkotmánybírósági döntés sem zárja ki, hogy indokolt esetben az emberi méltóság sérelmét is meg lehessen állapítani a konkrét személyiségi jog sérelme mellett, ilyet alperes sem idéz. Az anyajog szubszidiaritása nem jelent semmilyen kizárólagosságot, mert megállapítható formálisan jogszerű kényszerintézkedés alkalmazása mellett is az emberi méltóság sérelme, ha annak végrehajtása megalázó, ahogy azt Emberi Jogok Európai Bírósága a Csúcs kontra Magyarország 75260/17. számú döntésében kimondta. Előadta, hogy az alperes fellebbezésében a személyi szabadság megsértése kapcsán nem fejt ki semmilyen konkrét indokot, hogy milyen okból kéri az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását. Ez pedig a fellebbezés Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt kötelező tartalmi elemének hiányát jelenti, amely miatt a fellebbezést e körben vissza kell utasítani. A sérelemdíj mértékével kapcsolatban kifejtette, hogy annak összege nem eltúlzott az adott perbeli jogsértés kompenzációjaként, az a bírói gyakorlattal összhangban áll (Fővárosi Ítélető tábla 2.Pf.20.112/2022/5/II.).

- [13] Az alperes fellebbezése nem megalapozott.
- [14] A Fővárosi Ítéletábra a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el. A felülbírálat során a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, így – az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelemre tekintettel – a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött. A felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta.
- [15] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete az irányadó anyagi jognak megfelel, a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés nem vonható le, felülmérlegelésnek nincs helye. Erre tekintettel az elsőfokú ítéletet – annak helyes és pontosított indokai alapján – a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [16] Helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a felperes által állított jogsértések az alperes közhatalmi tevékenységével állnak okozati összefüggésben, ezért a közigazgatási jogkörben okozott kárért fennálló felelősségét kell vizsgálni. Az állandó és következetes bírói gyakorlat értelmében közigazgatási jogkörben okozott kárért akkor állapítható meg felelősség, ha a közigazgatási szerv részéről kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedés történik [Ptk. 6:548. § (1) bekezdését.] Jelen esetben tehát azt kellett megítélni, hogy az alperes betartotta-e a tevékenységére irányadó jogszabályi rendelkezéseket, a felperes előállítására, gyanúsítására, őrizetbe vételére bűncselekmény megalapozott gyanújának fennállása miatt került-e sor az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján, illetőleg ennek hiányában a jogalkalmazási tévedés kirívóan súlyos volt-e.
- [17] A ■■■■■ Ítéletábra szerint az elsőfokú bíróság helytállóan, jogszabálysértés nélkül jutott arra a következtetésre, hogy az alperes kirívóan okszerűtlen eljárás következményeként, bármiféle ténybeli alap nélkül gyanúsította meg a felperest garázdaság bűncselekményével és vette őrizetbe, ahogyan ezt a rendelkezésre álló ügyészégi határozat is megállapította. Azaz, a konkrét esetben a felperes előállítására, bűncselekménnyel való meggyanúsítására és őrizetbe vételére nem a Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltak megfelelően, bűncselekmény fennállásának alapos gyanúja miatt került sor. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperesnek nem álltak rendelkezésére olyan tényadatok, amelyek mérlegelésével vizsgálhatta volna az alapos gyanú esetleges fennállását. A konkrét bűncselekmény büntetőjogi tényállási elemének hiányában a felperessel szemben foganatosított intézkedések egyike sem lehetett megalapozott és jogszerű, azok alkalmazása súlyos jogalkalmazási hibának minősül, ami sérelemdíj megállapítására ad alapot (Kúria Pfv.IV.20.743/2019/5.).
- [18] Az alperes fellebbezése nem tartalmazta a Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontjában írt kötelező tartalmi elemet, nevezetesen nem jelölte meg, hogy milyen okból kéri az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását a jogellenes magatartás vonatkozásában. Erre tekintettel a ■■■■■ Ítéletábra e vonatkozásban csupán visszautal az elsőfokú bíróság ítéletének – az alperes jogellenes eljárása körében írt – helyes indokaira.
- [19] A ■■■■■ Ítéletábra a fellebbezés folytán arra mutat rá továbbá, hogy az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése szerint az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége. A II. cikk értelmében az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz. A IV. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz. A (2) bekezdés szerint senkit nem lehet szabadságától másként, mint törvényben

meghatározott okokból és törvényben meghatározott eljárás alapján megfosztani. A Ptk. 2:42. § (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét szabadon érvényesíthesse és hogy abban őt senki ne gátolja. A (2) bekezdés szerint az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak. Nevesített személyiségi jogokhoz tartozik a Ptk. 2:43. § b) pontja szerint a személyes szabadság, a magánélet és a magánlakás megsértése is.

[20] Az Alaptörvény I. és II. cikke alapján tehát az emberi méltóság tisztelete alkotmányos alapjog. Az emberi méltóság a személyiségi jogok olyan anyajoga, amelyből egyrészt az Alaptörvényben nevesített alapvető jogok származnak, másrészt az emberi méltósághoz való jog más jogoknak is forrása. Ekként a Ptk. 2:42. § (2) bekezdésében nevesített emberi méltósághoz való jog olyan általános személyiségi jog, amelynek összetevői közé tartoznak az abszolút védelmet igénylő jogok is. A jogalkalmazói gyakorlatban már nevesített fontosabb személyiségi jogokat a Ptk. 2:43. §-a külön is deklarálja. Mindemellett a szabályozás jellegéből, a személyiségi jogok katalogizálhatatlan voltából fakad, hogy azokat a Ptk. 2:43. §-a nem tartalmazza kimerítően. A perben irányadó szabályozás tehát egyfelől meghagyja a jogalkalmazás számára a lehetőséget az életviszonyok változásának következményeként a még nem nevesített személyiségi jogok megnevezésére; másfelől – az Alkotmánybíróság 8/1990. (IV. 23.) AB határozata alapján – a bíróságok az egyén autonómiájának védelmére minden olyan esetben felhívhatják az emberi méltóság védelmét, amikor egy adott tényállásra a konkrét, nevesített alapjogok egyike sem alkalmazható.

[21] A konkrét perbeli esetben a felek rendelkezési jogából következően [Pp. 2. § (2) bekezdés] figyelembe kell venni, hogy a felperes kereseti kérelme mire terjed ki, az alperes mely magatartásait, intézkedéseit tartja sérelmesnek. A személyiségi jogsértés vizsgálatát a perben érvényesített kereseti kérelem keretei között lehet és kell elvégezni (ultra petita). A felperes keresete petitumában [Pp. 170. § (2) bekezdés a) pont] azt sérelmezte, hogy „jogszabálysértő eljárásban előállították, gyanúsítottként kihallgatták és őrizetbe vették”. Ezen három tényként állított [Pp. 170. § (2) bekezdés c) pont] cselekmény miatt a bíróság ítéletének rendelkező részében nem kérte a konkrét személyiségi jogsértések sui generis megállapítását a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontja alapján. A felperes keresete petitumában a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c) pontjában írt felróhatóságtól független azon szankció alkalmazását kérte, miszerint a jogsértő adjon megfelelő elégtételt, és ennek biztosítson saját költségén megfelelő nyilvánosságot. Így az ítélet rendelkező részében a megsértett személyiségi jogokról – erre vonatkozó kereseti kérelem hiányában – nem kellett döntenie, arról csak az ítélet indokolásában lehet állást foglalnia a bíróságnak.

[22] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását a fentiek figyelembevételével mellett, az alperes által elkövetett egyes jogsértések minősítése körében annyiban szükséges pontosítani, hogy az alapos gyanú hiánya okán a felperes bűncselekménnyel való meggyanúsítása, gyanúsítottkénti kihallgatása a Kúria Pfv.IV.20.471/2017/4. számú eseti döntésében kifejtettek alapján az emberi méltósághoz való jog sérelmét valósítja meg. Az alapos gyanú hiányában történő előállítás és őrizetbevétel pedig a felperes Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdésében garantált személyes szabadsághoz való jogának a megsértését eredményezte. A személyes szabadság joga a személy akaratának megfelelő cselekvési szabadságát jelenti, amibe beletartozik a személy térbeli mozgásának, a tartózkodási helyének szabad megválasztása. Amennyiben ezt gátolják, a személyiségi jog sérül. Az alperes fellebbezése folytán a másodfokú bíróság utal arra is, hogy az eltérő alperesi cselekmények és eltérő jogsértő magatartások (alapos ok nélküli meggyanúsítás, valamint

előállítás és őrizetbevétel) miatti személyiségi jogsértés esetén az emberi méltósághoz való jog megsértésének szubsidiaritása fel sem merül, mert annak alkalmazására önállóan, csak a bűncselekménnyel kellő alap nélkül történő meggyanúsítás miatt került sor.

- [23] A [redacted] Ítéltábla a Ptk. 2:52. § (1) bekezdésében és a 2:52. § (3) bekezdésében írtak alapján a sérelemdíj alkalmazásával egyetértett, annak összege leszállítására nem látott jogszerű lehetőséget. Az elsőfokú bíróság a sérelemdíj összecszerúségének alapjául szolgáló körülményeket teljeskörűen feltárta, azokat helyesen, a logika szabályainak megfelelően értékelte. Az alapul szolgáló körülmények feltárását követően a jogsértés súlyát, a felróhatóság mértékét, a jogsértésnek a sértettre és a környezetére gyakorolt hatását okszerűen értékelte, a sérelemdíj összecszerúségét a jogszabályi előírásoknak és a kialakult bírói gyakorlatnak megfelelően állapította meg.
- [24] A Ptk. 2:52. § (1) bekezdése alapján sérelemdíj a jogában megsértettnek az őt ért nemvagyoni sérelemért jár. A (2) bekezdés szerint a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire a kártérítés szabályait azzal a megszorítással kell alkalmazni, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén túlmenően további hátrány bekövetkezését nem kell bizonyítani. A sérelemdíj intézményének kettős funkciója van: egyrészt a személyiségi jogi jogsértés vagyoni elégtétellel történő közvetett kompenzációját szolgálja, másrészt – a hasonló jogsértések megelőzésének céljából – szankciós jelleggel is bír. Mértékének meghatározásánál a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése az eset körülményeinek vizsgálatát írja elő a bíróság számára. Az összecszerúség meghatározásánál különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és a környezetére gyakorolt hatására kell figyelemmel lenni.
- [25] A [redacted] Ítéltábla álláspontja szerint a Ptk. 2:52. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak együttes értelmezéséből az következik, hogy a fél „az őt ért nemvagyoni sérelemért” követelhet sérelemdíjat, valamilyen nemvagyoni hátrány megléte esetén. A Ptk. 2:52. § (2) bekezdése a bizonyítási kötelezettség alól mentesítette a sérelmet szenvedett felet, azonban a sérelemdíj iránti kereset elutasítható, ha a sérelmet szenvedett felet nem érte olyan nemvagyoni hátrány, amely sérelemdíj megítélésére adhatna alapot. A felperes a jogsértésnek rá gyakorolt hatását illetően – az elsőfokú bíróság által elfogadottan – ténylegesen köztudomású tényekre hivatkozott a sérelemdíj összegének meghatározása körében. A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy a bírói gyakorlat egységes abban a kérdésben, hogy a köztudomású tényekre alapított hivatkozás és azok értékelése is elfogadható a sérelemdíj meghatározása során. (BH2020.235.; BDT2018.3821.). A felperes csaknem két napon át történő, minden ténybeli alap nélküli fogva tartása, és ugyancsak bármilyen jogszerű körülmény nélkül bűncselekmény elkövetésével történő meggyanúsítása, - köztudomásúlag jelentősen hátrányos következményekkel jár. Ezen hátrányok – a felperes munkavégzésére is kihatóan – mentálisan és érzelmileg megviselik a jogellenes eljárás alá vont személyt, amely jogsértés alkalmas a felperes társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására is.
- [26] Az alperes a fellebbezésében nem jelölt meg olyan körülményeket, amelyek a sérelemdíj elsőfokú bíróság által megállapított összegének felülmérlegelését lehetővé tennék, megalapoznák. Az alperes személyiségi jogsértésének felróhatósága súlyos fokú volt, mert a rendőrségi eljárások szabályait nem tartotta be és a nyomozati szervektől elvárható gondosságot sem tanúsította. Ezen magatartást pedig helyesen értékelte az elsőfokú bíróság súlyosan jogsértőnek a sérelemdíj összegének mérlegelésekor.

- [27] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, a felperes a másodfokú eljárásban teljes pernyertes lett. A jogi képviselővel eljáró felperes a fellebbezési ellenkérelmében a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint felszámította ügyvédi munkadíját és igényét összecszerűen meg is jelölte. A ■■■■■■ Itélőtábla a felperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése a) pontja alapján felszámított egyetemleges igényének megfelelően kötelezte a pervesztes alperest a másodfokú perköltség megfizetésére a Pp. 83. § (1) bekezdésében írtak alapján.
- [28] Az alperes személyes illetékmentessége folytán [Itv. 5. § (1) bekezdés c) pont] a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (1) bekezdése és 46. § (1) bekezdése alapján – 1.000.000 forint pertárgyértéknek megfelelően – számított 80.000 forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli a Pp. 102. § (6) bekezdése és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének megfelelően.

■■■■■■ 2022. június 30.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró